

Natura 2000 område nr. 59 Kysing Fjord

Områdebeskrivelse

Fjordområdet består af Norsminde Fjord, der er et ca. 3 km langt, lavvandet fjordområde omkring udmundingen af Rævs Å samt af Kysing Fjord, der nu er inddiget og kunstigt afvandet til landbrugsformål. Gennemsnitsdybden er kun 60 cm. Fjordens udløb i havet er reguleret af en højvandssluse for at sikre de lavtliggende landbrugsarealer mod oversvømmelse. Det betyder, at fjorden i mindre grad er saltpåvirket. Umiddelbart omkring fjorden findes smalle bræmmer af strandeng, eng og rørskov, der danner grænse til de omgivende, intensivt dyrkede landbrugsarealer.

Kysing Fjord er fuglebeskyttelsesområde og er udpeget for at beskytte sangsvanen. Området er desuden vildtreservat.

Vigtigste naturværdier

Sangsvanen er en trækfugl, der opholder sig på og ved fjorden - og i milde vintre bliver den i området fra november til april..

Sangsvanens oprindelige fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandengene. Men sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker omkring fjorden. Sangsvanen anvender vandfladen til at søge tilflugt f.eks. om natten.

Antallet af overvintrende sangsvaner er steget i området og i Danmark generelt i de seneste år - formentlig forårsaget af milde vintre og af større areal med vintergrønne marker.

I og omkring fjorden er der endvidere registreret en lang række mere eller mindre sjældne raste- og ynglefugle, knyttet til fladvandede hav-, sø- og vådområder.

Trusler mod områdets naturværdier

Sangsvanens bevaringsstatus i området vurderes som gunstig, overvejende i kraft af rastemulighederne og at der er vintergrønne marker, da den oprindelige føde i fjorden er truet af eutrofiering.

Den store belastning med næringsstoffer fra især afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand medfører overgødsning (eutrofiering) og massiv vækst af alger, som skygger bundvegetationen væk. Dermed forringes fødegrundlaget for vandfuglene og også for sangsvanen. Det er

derfor af stor betydning, at næringsstofbelastningen på fjorden nedbringes. Sangsvanen kompenserer nu i nogen grad ved at fouragere på vintergrønne marker uden for Natura 2000-området. En sammenhængende bræmme af omgivende, åbne, græssede strandenge har stor betydning som raste- og fourageringsområde - og også som yngleområde - for mange af fjordens fugle. Det er derfor en trussel mod sangsvanen og mange af fjordens øvrige fuglearter, at strandengene gror til, og det er derfor væsentligt, at græsning fastholdes og genindføres.

Fjorden er udlagt som vildtreservat. Jagt vurderes derfor ikke at udgøre en trussel. Omfang og effekt af eventuel forstyrrende færdsel skal undersøges.

Målsætning og indsats

Det overordnede mål er, at området udvikles, så det opfylder forudsætningerne for en stabil rastebestand af sangsvane – det vil sige, at fjorden og de tilgrænsende strandengsarealer skal kunne dække bestandens behov for føde og for rasteplads med hensyntagen til artens følsomhed over for forstyrrelse. Fjorden og dens umiddelbare omgivelser skal på sigt have en reduceret tilførsel af næringsstoffer, så forekomsten af rodfæstet undervandsvegetation og strandengsområder fremmes.

Indsatsen vil helt overvejende dreje sig om sikring af gode levesteder for rastebestanden af sangsvane og dermed sikring af og/eller genindførelse af lysåbne forhold ved rydning af opvækst og drift (græsning) af strandengsbræmmen, der omgiver fjorden.

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter		X		
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger		X		
Ekstensiv drift	X			

Fx indførsel eller opretholdelse af græsning, høslet mm.				
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)				X
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt			X	
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder	X			